

Ez esetben a közös pénzügyminiszter a magyar korona országainak vagy ő felsége többi országainak pénzügyminiszterével kellő egyezményre fog lépni.

Jelen törvény akkor lép életbe, ha a közös költségek fedezési aránya iránt létrejött egyezmény s a magyar korona országai és ő felsége többi országai közt kötendő vám- és kereskedelmi szerződés a birodalmi tanácsban képviselt országok által is elfogadtatott, s ő császári és apostoli királyi felsége által az utóbb érintett országokra és királyságokra nézve is szentesített.

140. szám.

(CLVI. ÜLÉS, 1196. JEGYZÖKÖNYVI PONT.)

Törvényjavaslat

a magyar korona országai és ő felsége többi királyságai és országai közt kötött vám- és kereskedelmi szövetségről.

Miután a magyar miniszterium s ő felsége többi királyságainak és országainak miniszteriuma az 1867-ik évi XII. törv. cikk 61-ik §-a szerint 1867-ik évi szeptember hó 26-án az általok képviselt országok közt kötendő vám- és kereskedelmi szövetség iránt, tekintettel a fenidézett törvény 62, 63, 64, 65 és 66-ik §§-ainak rendeletére is, a javaslatot közös egyetértéssel elkészítették, s miután a javaslat mind a magyar országgyűlés, mind ő felsége többi királyságai- és országainak törvényhozása által elfogadtatott : ő császári királyi és apostoli felsége szentesítésének hozzájárultával, e vám- és kereskedelmi szövetség az ország törvényei közé igtattatik.

Mely vám- és kereskedelmi szerződmény szövege a következő :

Vám- és kereskedelmi szövetség.

A magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt vám- és kereskedelmi szövetség köttetik, következő feltételek alatt :

I. CZIKK.

Mindkét fél államterülete e szövetség idejére és annak értelmében egy vám- és kereskedelmi területet képez, melyet egy közös vámhatár vesz körül.

XVI. CZIKK.

A találmányi szabadalmak kedvezményei mindkét államterület lakosainak kölcsönösen biztosítottak.

E célból a szabadalmi engedélyezés feltételei mindkét állam területén egyforma elvek szerint lesznek kölcsönös egyetértéssel törvényhozási uton megállapítandók, és ha a szükség kívánná, hasonló uton megváltoztatandók. Addig, míg ez megtörténhetik, az e részben mindkét államterületen jelenleg fenálló, lényegben egymástól el nem térő rendszabályok maradnak érvényben. A szabadalmak kiadásában követendő eljárást illetőleg a szabadalom iránti kérvény azon terület miniszteriumánál nyújtandó be, melyben a feltaláló lakik.

E miniszterium a kérvényt szabályszerűleg megvizsgáltatván, azt azon esetre, ha a szabadalmat megadhatónak véli, a másik terület miniszteriumához elfogadás eszközlése végett hivatalból átteszi.

A szabadalomlevelet mindenik miniszterium az alatta álló államterületre nézve külön állítja ki, de a két okmánynak ugyanazon kelte lesz, és mind kettő egyszerre adatik ki a kérvényezőnek azon miniszteriumnál, hol folyamodását benyújtotta.

A találmányi szabadalmak meghosszabbítása vagy érvénytelenítése hasonlóképp közös egyetértéssel történik.

XVII. CZIKK.

Az árubélyeg- és mustra-ótalomra nézve jelenleg fenálló rendszabályok érvényben maradnak, és megváltoztatásuk csak a két fél egyetértésével eszközölhető.

Az árubélyeg-, mustra- vagy mintának a két államterületen levő akármelyik iparkamaránál történt letéteményezése és lajstromolása az illető részére mindkét fél területén törvényes ótalmat biztosít.

Az iparos vagy termelő telepítvényének neve, czime, czimere, vagy megnevezése, úgy az egyik, mint a másik állam területén a törvény által adott ótalmat élvezi.

Az e részben jelenleg fenálló szabályok alapján szerzett jogok mind a két fél területén teljes érvénnyel bírnak.

A két államterületen bejelentett árubélyegek nyilvántartása végett mindkét kereskedelmi miniszteriumban árubélyeg-lajstrom fog a két kereskedelmi miniszter kölcsönös havi közleményei alapján vezetetni.

XVIII. CZIKK.

A posta- és távirda-ügy a két államterületen külön, de a forgalom érdekében egyforma elvek szerint fog rendeztetni és igazgattatni.

Az állami posta- s távirdaintézet részére fentartott jogok, az ezen intézeteknek a közönség részéről használata, a posta-küldeményekért való jótállás, a díjszabás (tariffák), kezelés és számvitel iránt jelenleg fenálló határozmányok és szabályok csak a két törvényhozás, illetőleg a két kormány közös egyetértése utján, és mindkét területre nézve egyenlő módon változtathatók meg.

XIX. CZIKK.

Az irói és művészi tulajdon mindkét államterületen leendő óalmazása iránt külön egyezmény fog köttetni.

XX. CZIKK.

Hitel- és biztosító intézetek engedélyezése azon miniszteriumot illeti, melynek államterületén az illető társulat székhelyét választja; ha azonban működését a másik államterületre is ki akarja

176. szám.

(CXCH. ÜLÉS, 1503. JEGYZŐKÖNYVI PONT.)

A magyar és ő felsége többi országainak miniszteriuma közt megállapított vám- és kereskedelmi szövetséget a birodalmi tanács némi módosításokkal fogadta el. A magyar kormány e módosításokban a szövetség alapelveitől eltérést vagy az ország jogainak gyöngítését nem találván, azokat a tisztelt képviselőháznak elfogadás végett ezennel előterjeszti.

A módosítások következők :

A VI. cikkhez.

A 6-ik kikezdés helyébe, mely e szavakkal kezdődik: „A kikötői, egészségügyi“ s. a. t., tétessék :

„A kikötői, egészségügyi s egyéb hajózási illetékek addig, míg törvényesen szabályoztatnak, a két államterület kikötői hatóságai által az eddigi határozmányok szerint fognak szedetni s a beszedő résznek javára esnek. Hasonlókép fog történni a világító tornyok illetékeinek beszedése, melyeknek felszámolása és végleges oda utalása külön egyezkedésre hagyatik fen.“

A XI. cikkhez.

A harmadik kikezdés vég pontja, mely e szavakkal kezdődik: „Az e célra“, következőleg módosítandó: „Az e célra kijelölt közegek a másik rész pénzügyminisztere által a szükséges igazolvánnyal ellátandók.“

A XII. cikkhez.

Az első kikezdés azon része, mely e szavakkal kezdődik: „melyhez képest a frank láb“ egész azon szavakig: „váltópénzek fognak veretni,“ kihagyandó.

A XV. cikk

következőleg módosítandó:

„XV. cikk.

„Az egyik államterületen annak lakói számára szabályszerűleg kiadott házalási engedélyek a másik államterületen, az ennek lakóira nézve fenálló korlátozások mellett, a házalási engedélynek az illetékes hatóság által történt láttamozása után, jogot adnak a házalás gyakorlására.

„A házalási engedélyek kiadására nézve mind a két területen lehetőleg öszhangzó elveknek kell alkalmaztatniok.“

A XVI. cikkhez.

Ennek első kikezdése helyébe teendő: „A szabályszerűleg kieszközölt találmányi szabadalmak mindkét állam területén érvénynyel birnak.“

A 3-ik kikezdés elé következő szöveg ígdatandó: „Külföldieknek szabadságukban áll talál-
mányi szabadalomért az egyik vagy a másik államterület miniszteriumához folyamodni.“

A 3-ik kikezdés első szavai azután következőleg átídomítandók:

„Azon miniszterium, melynél a szabadalomérti kérvény benyújtott, a kérvényt,“ s. t. b.

A XIX-ik cikk

helyébe következő szöveg teendő:

„A szellemi és művészi tulajdonnak mind a két államterületen leendő kölcsönös ótalmazása
iránt a két törvényhozás útján fog megállapodás történni.“

A XX-ik cikk

második kikezdése, mely e szavakkal kezdődik: „Külföldi ilynemü,“ kihagyandó.

A XXII-ik cikkhez

annak 1-ső kikezdése után következő 2-dik kikezdés teendő:

„Mindazonáltal a szerződési idő öt első évének elteltével mindenik félnek szabadságában állandó
határozmányok megváltoztatására alkudozást indítványozni, mely alkudozást a másik fél vissza-
nem utasíthat.

„Ha ez uton az egyesség 6 hónap alatt elérhető, mindkét fél szabadságában áll egy évi fel-
mondással élni. Ez esetben a szerződés megújítása iránti egyezkedés haladék nélkül megkezdendő.“

A mostani 2-ik kikezdés azután mint 3-ik kikezdés marad.

Elvégre a szerződés nem a legfelső szentesítés, hanem a kihirdetés napjától lép életbe. minél
fogva e XXII. cikk első és második sorában levő szó: „legfelső szentesítés“ e szóval: „kihirdetés“
kicserélendő.

Melléklet a 176. sz. irományhoz.

A központi bizottság javaslatai s a miniszterium által benyújtott
módosítások szerint változtatott

Törvényjavaslat

a magyar korona országai és ő felsége többi királyságai
és országai közt kötött vám- és kereskedelmi szövetségről.

Miután a magyar miniszterium s ő felsége többi királyságainak és országainak miniszte-
riuma az 1867-ik évi XII. törvényczikk 61-ik §-a szerint 1867-ik évi szeptember hó 26-án az általok

XVI. TÖRVÉNY-CZIKK

a magyar korona országai és Ő Felsége többi királyságai és országai közt kötött vám- és kereskedelmi szövetségről.⁽¹⁾

Miután a magyar ministerium s Ő Felsége többi királyságainak és országainak ministeriuma az 1867-dik évi XII. törvényczikk 61-dik §-a szerint 1867-dik évi szeptemberhó 26-án az általok képviselt országok közt kötendő vám- és kereskedelmi szövetség iránt, tekintettel a fenidézett törvény 62., 63., 64., 65. és 66-dik §§-ainak rendelkezésére is, a javaslatot közös egyetértéssel elkészítették, s mi-

után a javaslat, mind a magyar országgyűlés, mind Ő Felsége többi királyságai- és országainak törvényhozása által elfogadtatott: Ő császári s apostoli királyi Felsége szentesítésének hozzájárultával, e vám- és kereskedelmi szövetség az ország törvényei közé iktattatik.

Mely vám- és kereskedelmi szerződmény szövege a következő:

Vám- és kereskedelmi szövetség.

A magyar korona országai és Ő Felsége többi királyságai és országai közt vám- és kereskedelmi szövetség köttetik következő feltételek alatt:

I. CZIKK.

Mindkét fél államterülete e szövetség idejére és annak értelmében egy vám- és kereskedelmi területet képez, melyet egy közös vámhatárvész körül.

Ennek következtében, e szövetség ideje alatt, a két fél egyikének sem lesz joga azon forgalmi tárgyakra, melyek az egyik fél területéből a másik fél területére vitetnek, bárminemű beviteli, kiviteli vagy átviteli vámilletéket vetni, és a végből közbenső vámvonalat állítani.

Bárminemű és bárki részére szedett belső adókkal az egyik fél a másik fél területéből bevitt cikkeket csak oly mérvben terhelheti, a milyenben ily adókkal saját területe hasonló ipar-készítményeit vagy termékeit terheli.

A közös vámhatárból kizárva maradnak a jelenlegi vámkülzetek (Zollauschlüsse).⁽²⁾

II. CZIKK.

A jelen vám- és kereskedelmi szövetség életbelépte előtt idegen államokkal kötött szerződések, melyek a közgazdasági viszonyokat a külföld irányában szabályozzák, jelesen: ke-

reskedelmi, vám-, hajózási, consulatusi, posta- és távirda-szerződések, tartamuk egész idejére, mind a magyar korona országaira, mind Ő Felsége többi királyságaira és országaira nézve egyaránt kötelező erővel bírnak.⁽³⁾

III. CZIKK.

Ilyenmü újabb szerződésekre nézve az alkudozás és szerződés megkötése, mindkét törvényhozó test alkotmányos jóváhagyásának fentartása mellett, csak a külügyminister által történik, azon megállapodások alapján, melyek a két fél illető szakministerei közt eszközöndők.

IV. CZIKK.

A jelenleg fenálló vám-díjszabályzatok (tarifák) és vámtörvények, továbbá a vámszedési és vámkezelési rendszabályok mindkét állam területén teljes érvényben maradnak, és csak a két törvényhozás, illetőleg a két felelős ministerium közös egyetértésével változhatnak vagy szűnhetnek meg.

Új vámkülzetek felállítása szintén csak közös egyetértéssel történhetik.⁽⁴⁾

(1) E tíz évre kötött vám- és kereskedelmi szövetség helyébe — miután annak tartamát az 1877: XXVII., 1878: IV. és XIII. t. cikkek meghosszabbították volt — az 1878: XX. t. cikkbe iktatott vám- és kereskedelmi szövetség lépett (l. ezt és a hozzá fűzött jegyzeteket), mely, miután hatálya az 1879: LII. t. cz. által részben Boszniára és Hercegovinára is kiterjesztetett, az 1887: XXIV. t. cz. által módosult. E szövetségnek a társországokra is kiterjedése az 1868: XXX. t. cz. 4. §-án alapul.

(2) A vámkülzetekről l. még alább a IV. cikket. A vámkülzetek megszüntetését az 1878: XX. t. cz. IV. cikke rendelte el. E rendelkezés végrehajtásaképen keletkeztek az 1879: LIII., LIV. és LV. t. cikkek, továbbá az 1887: XXIV. t. cz. 2. §-ából kifolyóan az 1889: XVI., ill. 1891: XVIII. és XIX. t. cikkek.

(3) V. ö. XXI. cikk.

(4) L. az I. cikk utolsó bekezdését.

V. CZIKK.

A vámok szedése és kezelése a két fél kormányainak egyaránt fentartatik az alájok rendelt államterületek határai közt. A vámok kezelésében és szedésében követendő összhangzatos eljárás feletti kölcsönös ellenőrködés végett mindkét fél részéről felügyelők alkalmaztatnak, kiknek joguk van a tulsó vám- és pénzügyi hatóságoknak a vámügyre vonatkozó ügyvitelébe betekinteni és a tapasztaltakat az illető szakministereknek tudomásukra juttatni.

VI. CZIKK.

Mindkét fél kereskedelmi hajói egy és ugyanazon lobogót használnak, mely az eddigi jelvényekkel a magyar korona alatti országok színeit és czimerét egyesíti.⁽¹⁾

Mindazon ügyeket illetőleg, melyek a tengeri hajózásra és egészség-ügyre vonatkoznak, egyforma törvényes rendszabályok fognak a két fél között egyetértőleg megállapíttatni, addig pedig a jelenlegi szabályok maradnak érvényben.

A kereskedelmi hajók, tekintet nélkül azoknak, valamint legénységöknek illetőségére, mindazon ügyekben, melyek külföldön való oltalmukra és érdekeik képviselőjére vonatkoznak, az ott székelő cs. kir. consulatusoktól és felsőbb vonalban a közös külügyi ministertől függenek.

Minden egyéb tekintetben a tengerészeti és kikötői közigazgatás a két államterület mind-egyikében, az illető kereskedelmi minister legfőbb vezetése alatt áll, mely lehetőleg összhangzatos módon fog intéztetni.

A két fél hajói a két államterület kikötőiben egyenlő bánásmódban részesülnek: mindkét államterület tengerészei mindkét fél hajóin vállalhatnak szolgálatot, és minőségi bizonyítványaik mind a két államterületen egyenlő érvénnyel bírnak.

A kikötői, egészségügyi és egyéb hajózási illetékek addig, míg törvényesen összhangzólag szabályoztatnak, a két államterület kikötői hatóságai által az eddigi határozmányok szerint fognak szedetni, s a beszedő résznek javára esnek. Hasonlóképp fog tő tenni a világító tornyok illetékeinek beszedése, melyeknek felszá-

molása és végleges odautalása külön egyezkedésre hagyatik fen.

Mind a két államterület tengerpartjain és mindkét fél kereskedelmi tengerészeténél egyforma tengeri magánjog fog alkalmaztatni.

Az «Ausztriai Lloyd» czim alatt működő, s mindkét fél forgalmi érdekeit előmozdító nemzetközi, tengeri postaszállító és hajózási vállalat a külügyi minister vezetése alatt áll, ki az ezen intézetet illető tengerészeti és postaügyekben a két kereskedelmi ministerrel egyetértőleg fog eljárni.

Az ezen vállalatnak szerződésileg biztosított államsegély a külügyministerium költségvetésének egyik részét képezendi.⁽²⁾

VII. CZIKK.

Mindazon ügyek, melyek oly folyók hajózására vonatkoznak, a melyekre a bécsi congressus-okmány s az 1857-diki dunai szerződés határozmányai alkalmaztatnak, a mennyiben ez ügyek az idegen államokhoz való viszonyt illetik, a jelen szerződés 3-dik cikkében körülményesebben meghatározott kikötések mellett, a külügyminister által kezeltetnek.

Mindazon belső vizeket illetőleg, melyek folyásukban mindkét fél területét érintik, a hajózásra, folyamrendőrségre, javításra vagy jó karban tartásra nézve egyetértő eljárás fog követtetni.⁽³⁾

Valamennyi belső vizeknek hajók- vagy talpakkal használatára nézve a két államterület lakói teljesen egyenlő bánásmódban részesülnek.

VIII. CZIKK.

A létező vasutak mind a két államterületen egyenlő elvek szerint kezelendők.

Az ujon építendő vasutakra nézve, a mennyiben a kölcsönös forgalom érdekei megkívánják, egyforma építési és üzleti szabályok veendőek alkalmazásba. Különösen az 1851. november 16-kai vasuti üzletrend és az 1863. június 30-ki vasuti üzletszabályzat mind a két államterületen változatlanul meghagyatnak mindaddig, míg kölcsönös egyetértéssel mind a két félre nézve egyforma módon meg nem változtatnak.⁽⁴⁾

(1) V. ö. a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter 1869 márcz. 10-én kelt hirdetményét az osztrák-magyar monarchia tengeri kereskedelmi hajói által használandó új lobogó behozatala iránt (1869. R. T. 218).

(2) Az osztrák-magyar Lloydra vonatkoznak: 1878: XX. t. cz. 6. §.; 1872: XXVI. t. cz.; 1877: XXVII. t. cz. 3. §.; 1878: IV. t. cz. 3. §.; 1878: XIII. t. cz. 3. §.; 1878: XXVII. t. cz.; 1887: XXIV. t. cz. 2. §. VI. cz.; 1883: XXI. t. cz. Az osztrák-magyar Lloyd-dal fennálló hajózási és postaszerviz megszűntetéséről az 1891: XXIX. t. cz. rendelkezik.

(3) V. ö. a m. kir. közlekedési miniszter 1869 ápr. 21-én kelt rendeletével kibocsátott ideiglenes utasítást a hajózási jog gyakorlásáról és a folyó-, esatorna- és tó hajózásról (1869. R. T. 334). Ugyane tárgyban l. ugyanannak 1869 szept. 27-én 12,164. sz. rendeletét (1869. R. T. 1000).

(4) A vasuti üzletszabályzatra vonatkozó e megállapodást az 1878: XX. t. cz. VIII. cikke (és az 1887:

IX. CZIKK.

Az összes consulátusi ügyet a közös külügy-minister vezérli. Consulátusok felállításánál és a consulátusok számára kereskedelmi ügyekben adandó utasításoknál a külügyi minister a két kereskedelmi ministerrel egyetértőleg fog eljárni.

Egyébiránt a két kereskedelmi minister mindegyikének joga van, valahányszor szükségesnek látja, a consulátusokkal egyenes levelezésbe bocsátkozni, s ezek kötelesek kereskedelmi ügyekben készséggel megadni a kellő felvilágosítást.

A consulátusok időszaki kereskedelmi jelentései a külügyminister által mind a két kereskedelmi ministerrel közlendők.

X. CZIKK.

Mind a két fél ministeriuma egyetértőleg fog gondoskodni arról, hogy a két állam területéből származó statistikai anyag egy statistikai főmunkálathoz összeállítsassék.⁽¹⁾

XI. CZIKK.

A só- és dohányjövedék és azon közvetett adók, melyek az ipartermelésre közvetlen befolyással vannak, névszerint a pálinka-, sör- és cukoradó, mindkét államterületen e szerződés ideje alatt egyenlő törvények és igazgatási rendszabályok szerint fognak kezeltetni.⁽²⁾

Az e végből a két pénzügyminister által már is egyetértőleg megállapított törvényjavaslatok még a jelenlegi ülés alatt, alkotmányos tárgyalás végett, mindkét törvényhozás elé fognak terjesztetni, s magától értetődik, hogy az akkép alkotott törvények ismét csak közös egyetértéssel törvényes úton változtathatók meg.

Hogy az egyenlő rendszabályok kezelésében az összhangzat megóvassék, a két fél pénzügyministerének joga lesz a másik fél vezérő és beszédő hatóságainak ügyvitelébe időről-időre betekinteni. Az e célra kijelölt közegek a másik rész pénzügyministere által a szükséges igazolványnyal ellátandók.

XII. CZIKK.

Az ausztriai érték, míg törvényesen meg nem változtatatik, közös érték marad; azonban mind a két törvényhozó testnek az arany érték behozatalára nézve egyforma előterjesztések fognak mielőbb tétetni, miben a párisi pénzügyértekezlet elvei lehetőleg érvényre lesznek emelendők.⁽³⁾

Szabadságában áll mind a két félnek 10 krajczáros és azon alóli váltópénzt is veretni, mely a másik államterületen is a forgalomba fel fog vétetetni. E váltópénz finomsági tartalma és súlya, valamint a mindenik fél által veretendő összeg mennyisége iránt a két ministerium közt egyetértés lesz eszközendő.⁽⁴⁾

XIII. CZIKK.

Mindkét fél késznek nyilatkozik lehetőleg egyforma mérték- és súly-rendszert hozni létre mind a két állam területén, s ennél fogva a két fél ministeriumai a mérték- és súlyrendszer tökéletesítésére nézve egyenlő törvényjavaslatokat fognak illető törvényhozásaik elé terjesztetni; mindaddig pedig a két államterületen jelenleg fenálló mértékek és súlyok fentartatnak.⁽⁵⁾

Hasonlóképp az arany- és ezüstárúk finomsági tartalmára vonatkozó szabályok és azok feletti örökös iránt egyenlő elvek fognak mind a két államterületen gyakorlatba vétetni.⁽⁶⁾

XIV. CZIKK.

Az egyik államterület lakosai, kik a másik államterületen kereskedést és ipart akarnak űzni, vagy munkát keresnek, az iparüzlet megkezdésére és folytatására, valamint a fizetendő adóra nézve a benszülöttekkel egyforma hányasmódban részesülnek.

Az egyik terület iparosai s kereskedői fel vannak jogosítva a másik területen gyártmányukat bizományba adni, fióktelepeket s raktárakat állítani, megrendelésre dolgozni, megrendelt munkát mindenütt végezni, megrendeléseket és aláírásokat gyűjteni és vételeket eszközölni; továbbá az egyik terület lakosai a

XXIV. t. cz.) is fentartotta oly módosítással, hogy az a m. kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszter által 1874. évi jun. 10-én 9821. sz. a. kelt rendeletével kibocsátott üzletszabályzatra (ezt megelőzte az 1872. jul. 4-én 11,434. sz. min. rendelethez foglalt üzletszabályzat, 1872.-R. T. 557.) is kiterjed. — Ez idő szerint — 1893. jan. 1. óta — a Berubén a vasuti árufuvarozás tárgyában 1890. okt. 11-én létrejött és az 1892: XXV. t. cikkbe iktatott nemzetközi egyezmény alapján a m. kir. keresk. miniszternek 1892. decz. 10-én 83,249. sz. rendeletével kibocsátott vasuti üzletszabályzat van nálunk érvényben.

(1) E megállapodás következtében létesült az áruforgalmi statisztikáról szóló 1881: XIII. (mód.: (1895: XVIII.) t. cz. (2) V. ö. az 1878: XX. t. cz. XI. cikkének jegyzeteit. L. továbbá: 1868: XI., XIV—XVII., XIX., XX. t. cz. (3) Az osztrák érték behozataláról az 1858. apr. 27. es. ny. parancs (1858. B. T. L. 63.) rendelkezik. Az ausztriai értéknek a koronaérték által megszüntetéséről v. ö. 1892: XVII. t. cz. 1. §. és 1892: XVIII. t. cz. I. cikk. (4) V. ö. 1868: VII. és 1869: XII. t. cz. (5) V. ö. a métermérték behozataláról: 1874: VIII. t. cz. (6) V. ö. 1868: XVIII. t. cz.

vásárforgalomra nézve a másik terület lakosai-
val tökéletes egyenjogúságot élveznek.

Az egyik államterületbeli iparos, ki a törvény
által kijelölt esetekben iparüzlete folytatására
megkivántatott műtani képességét bebizonyi-
totta, ha üzletét a másik államterületre helyezi
át, e képesség újbóli bebizonyítására nem
szorítható.⁽¹⁾

XV. CZIKK.

Az egyik államterületen annak lakói számára
szabályszerűleg kiadott házalási engedélyek, a
másik államterületen az ennek lakóira nézve
fenálló korlátozások mellett, a házalási enge-
délynek az illetékes hatóság által történt látta-
mozása után, jogot adnak a házalás gyakor-
lására.

A házalási engedélyek kiadására nézve
mindkét területen lehetőleg összhangzó elvek-
nek kell alkalmaztatniok.⁽²⁾

XVI. CZIKK.

A szabályszerűleg kieszközölt találmányi
szabadalmak mindkét állam területén érvény-
nyel bírnak.

E czélból a szabadalmi engedélyezés fel-
tételi mindkét állam területén egyforma elvek
szerint lesznek kölesönös egyetértéssel tör-
vényhozási uton megállapítandók, és ha a szük-
ség kíváná, hasonló uton megváltoztatandók.
Addig, míg ez megtörténhetik, az e részben
mindkét államterületen jelenleg fenálló, lé-
nyegben egymástól el nem térő rendszabályok
maradnak érvényben. A szabadalmak kiadásá-
ban követendő eljárást illetőleg a szabadalom
iránti kérvény azon terület ministeriumánál
nyújtandó be, melyben a feltaláló lakik. Kül-
földieknek szabadságukban áll találmányi sza-
badalomért az egyik vagy a másik államterület
ministeriumához folyamodni.

Azon ministerium, melynél a szabadalomért
kérvény benyújtott, a kérvényt szabályszerű-
leg megvizsgálván, azt azon esetre, ha a
szabadalmat megadhatónak véli, a második te-
rület ministeriumához elfogadás eszközése vé-
gett hivatalból átteszi.

A szabadalomlevelet mindenik ministerium

a kormányzása alatti államterületre nézve kü-
lön állítja ki, de a két okmányoknak ugyanazon
kelte lesz, és mindkettő egyszerre adatik ki a
kérvényezőknak azon ministeriumnál, hol fo-
lyamodását benyújtotta.

A találmányi szabadalmak meghosszabbítása
vagy érvénytelenítése hasonlóképp közös egyet-
értéssel történik.⁽³⁾

XVII. CZIKK.

Az árubélyeg- és mustra-ótalomra nézve
jelenleg fenálló rendszabályok érvényben ma-
radnak, és azoknak megváltoztatása csak a két
fél egyetértésével eszközölhető.

Az árubélyeg-, mustra- vagy mintának a két
államterületen levő akármelyik iparkamaránál
történt letéteményezése és lajstromozása az
illető részére mindkét fél területén törvényes
ótalmat biztosít.

Az iparos vagy termelő telepítvényének
neve, czime, czimere vagy megnevezése ugy az
egyik, mint a másik állam területén a törvény
által adott ótalmat élvezi.

Az e részben jelenleg fenálló szabályok alap-
ján szerzett jogok mind a két fél területén tel-
jes érvénynyel bírnak.

A két államterületen bejelentett árubélyegek
nyilvántartása végett mindkét kereskedelmi
ministeriumban árubélyeg-lajstrom fog a két
kereskedelmi minister kölesönös havi közle-
ményei alapján vezetetni.⁽⁴⁾

XVIII. CZIKK.

A posta- és távirda-ügy a két államterületen
külön, de a mennyiben a forgalom érdeke ki-
vánja, egyforma elvek szerint fog rendeztetni
és igazgattatni.

Az állam posta- s távirdaintézet részére
fentartott jogok, az ezen intézeteknek a közön-
ség részéről használata, a posta-küldemé-
nyekért való jótállás, a díjszabás (tariffák),
kezelés és számvitel iránt jelenleg fenálló hatá-
rozmányok és szabályok csak a két törvény-
hozás, illetőleg a két kormány közös egyet-
értése útján, és mindkét területre nézve egyenlő
módon változtathatók meg.⁽⁵⁾

(1) V. ö. 1878: XXII. t. cz. 9. §.

(2) A házaló kereskedésre az 1852 szept. 4-én kelt cs. ny. parancs (1852. B. T. L. 252.) irányadó.

(3) A találmányi szabadalmakra vonatkozó közösség megszüntetéséről v. ö. 1893: XLI. t. cz. és az
1895: XXXVII. t. cikket a találmányi szabadalmakról. Ennek életbeléptéig az 1852 aug. 15. cs.
ny. parancsnak (1852. B. T. L. 184. Privilegiengesetz) rendelkezései irányadók, módosítva a m. kir. földm.
-, ipar- és keresk. miniszternek 1867 jun. 14-én 2719. sz. a. és 1873 jun. 20-én 14827. sz. a.
továbbá a m. kir. keresk. miniszternek 1893 decz. 20-án 94.783. sz. a. kibocsátott rendeleteivel.

(4) Az ipari és kereskedelmi mustra és minta törvényes ótalma tekintetében ez idő szerint még az 1858
decz. 7-én kelt cs. ny. par. (zum Schutze der Muster und Modelle für Industrieerzeugnisse. 1858. B. T.
L. 237.) van érvényben (1878: XX. t. cz. XVII. cz., 1887: XXIV. t. cz.). — A védjegyek ótalmaról az
1890: II. t. cz. (mód. 1895: XLI. t. cz.) rendelkezik.

(5) A postajog alapját nélkül ez idő szerint is az 1850 decz. 26-án kelt cs. ny. parancsral kibocsátott
(1851. B. T. L. 4.) postatörvény képezi. V. ö. a m. kir. földm., ipar- és keresk. miniszter. 1857 máj. 1-én
1182. sz. rendelete a posták és távirdák igazgatásának átvétele tárgy. (1857. B. T. 81.)

XIX. CZIKK.

Az irói és művészi tulajdonnak mindkét államterületen leendő kölcsönös ótalmazása iránt a két törvényhozás útján fog megállapodás történni.⁽¹⁾

XX. CZIKK.

Hitel- és biztosító intézetek engedélyezése azon ministeriumot illeti, melynek államterületén az illető társulat székhelyét választja: ha azonban működését a másik államterületre is ki akarja terjeszteni, alapszabályainak előmutatása mellett az ez iránti engedélyt az ottani ministeriumnál köteles megszerezni.⁽²⁾

XXI. CZIKK.

A második cikkben érintett nemzetközi kereskedelmi szerződések, a vámok, a közvetett adók, és az ezen vám- és kereskedelmi szövetségben foglalt egyéb tárgyak egyforma alapjainak előkészítése és közvetítése végett, vám- és kereskedelmi értekezlet fog egybegyülni, melyet a két részről való kereskedelmi és pénzügyi ministerek, s a mennyiben a tanácskozás tárgya a külföldhöz való viszonyt érinti, a közös külügyminister, illetőleg mindezek helyettesei képeznek s a melyhez, a hányszor a tárgy megkívánja, mindkét államterületbeli szakferfiak

s különösen kereskedelmi kamarai tagok hivatnak meg.

Mindkét fél ministeriumai fel vannak jogosítva, valahányszor szükségesnek tartják, a vám- és kereskedelmi értekezlet egybehívását igénybe venni.

XXII. CZIKK.

E vám- és kereskedelmi szövetség a kihirdetés napján s 10 évi időre lép érvénybe, s ha fel nem mondatik, további 10 évre, s így 10 évről 10 évre folyton fenállónak ismertetik el. A felmondás mindenkor csak a 9-dik év végén történhetik meg, s ez esetben a szerződés megújítása iránti egyezkedés hasonló uton haladék nélkül megkezdendő.

Mindazonáltal a szerződési idő öt első évének elteltével mindenik félnek szabadságában állandó e határozmányok megváltoztatására alkudozást indítványozni, mely alkudozást a másik fél vissza nem utasíthat. Ha ez uton az egység 6 hónap alatt el nem érhető, mindkét fél szabadságában áll egy évi felmondással élni. Ez esetben a szerződés megújítása iránti egyezkedés haladék nélkül megkezdendő.

Ha e szerződés egyes határozmányai azonnal nem lennének végrehajthatók, a két részről való felelős ministeriumok a szükséges átmeneti intézkedéseket közös egyetértéssel fogják megállapítani.

XVII. TÖRVÉNY-CZIKK

az izraeliták egyenjogúságáról polgári és politikai jogok tekintetében.⁽³⁾

1. §. Az ország izraelita lakosai a keresztény lakosokkal minden polgári és politikai jog gyakorlására egyaránt jogosítottaknak nyilvánítatnak.

2. §. Minden ezzel ellenkező törvény, szokás vagy rendelet, ezennel megszüntettetik.

XVIII. TÖRVÉNY-CZIKK

az 1868-dik év első évharmada folytán viselendő közterhekről.⁽⁴⁾

1. §. Addig is, míg az 1867. XII. t. cz. 40. szakasza értelmében a közös költségek fedezésére szükséges összegek meghatározása után az államköltségvetés a jövő évre előterjesztetik, és törvényhozási tárgyalás folytán megállapittatik: a magyar korona országában jelenleg fenálló összes, egyenes és közvetett adók, ugyszintén az államegyedáruságok, a jövő 1868-dik évi január 1-től kezdve, ugyan-

azon évi április hó 30-káig a folyó 1867-dik évre országos határozat által⁽⁵⁾ ideiglenesen elfogadott rendszer szerint érvényben maradnak.

2. §. Ha ez időközben is bármely adónemre nézve törvényhozási intézkedés jó létre: az, a törvénynek a hivatalos lapban (Budapesti Közlöny) történt közzététele után, a törvényben magában kijelölt napon és mód szerint életbe lép.

(1) E tárgyról az 1887: IX. t. cz. rendelkezik (V. ö. 1878: XX. t. cz. XIX. cz.).

(2) E határozmány (1878: XX. t. cz. XX. cz.) keresztülvitelét tartalmazza az 1878: XXII. t. cz.

(3) V. ö. 1840: XXIX. t. cz.

(4) V. ö. a hasonló tárgyú 1868: IV. és X. t. cikket; az 1868. évi államköltségvetést az 1868: XXVIII. t. cz. tartalmazza.

(5) V. ö. a m. kir. ministerium 1867 márcz. 11-én kelt üléséből kibocsátott rendeletet (1867. R. T. 38. l.).